

MUSOR

KEPEURÓPAI

május 5.

Amfifon. 12.30: Hírek. — 16: Katonazene. 17: Szabadgyetem. — 20: Előadás. 20.45: Dalm. Strauß művei. —

Hangv. 9.30: Hírek. — 10: Orosz balalajka. — 11: Pontos időjelzés, idő. — 12: Novellák. 5.25: Hon. — 6.30: Francia. — 7.04: Újabb irányok a költészetben. — 7.30: Énekek: Pontos időjelzés, cigányzene. — 22.10: Zene.

10.30: Rádiózene. —

11.15: Grammfon. —

12.15: Grammfon. —

13.15: Grammfon. —

14.15: Grammfon. —

15.15: Grammfon. —

16.15: Grammfon. —

17.15: Grammfon. —

18.15: Grammfon. —

19.15: Grammfon. —

20.15: Grammfon. —

21.15: Grammfon. —

22.15: Grammfon. —

23.15: Grammfon. —

24.15: Grammfon. —

25.15: Grammfon. —

26.15: Grammfon. —

27.15: Grammfon. —

28.15: Grammfon. —

29.15: Grammfon. —

30.15: Grammfon. —

31.15: Grammfon. —

32.15: Grammfon. —

33.15: Grammfon. —

34.15: Grammfon. —

35.15: Grammfon. —

36.15: Grammfon. —

37.15: Grammfon. —

38.15: Grammfon. —

39.15: Grammfon. —

40.15: Grammfon. —

41.15: Grammfon. —

42.15: Grammfon. —

43.15: Grammfon. —

44.15: Grammfon. —

45.15: Grammfon. —

46.15: Grammfon. —

47.15: Grammfon. —

48.15: Grammfon. —

49.15: Grammfon. —

50.15: Grammfon. —

51.15: Grammfon. —

52.15: Grammfon. —

53.15: Grammfon. —

54.15: Grammfon. —

55.15: Grammfon. —

56.15: Grammfon. —

57.15: Grammfon. —

58.15: Grammfon. —

59.15: Grammfon. —

60.15: Grammfon. —

61.15: Grammfon. —

62.15: Grammfon. —

63.15: Grammfon. —

64.15: Grammfon. —

65.15: Grammfon. —

66.15: Grammfon. —

67.15: Grammfon. —

68.15: Grammfon. —

69.15: Grammfon. —

70.15: Grammfon. —

XIV. ÉVF. • 99. SZAM
Ciuj—Kolozvár, 1931
május 6 Szerda
5691 ÉV

Az Uj Kelet az egy-
és búsági zsidó
napilap
Cikkeink utánnor
forrás megjelölésé
meg

Kéziratokat nem küldünk vissza
megőrzésükre nem vállalkozunk

D. Ramasetter Robert

Budapest

Disztér 11 e 8

Posta
Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénz) meg
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

ELLET

A kisantant konferenciája

Ma délelőtt befejeződnek a kisantant államok külügyminisztereinek tanácskozásai. Nem frázis, ha azt állítjuk, hogy a nemzetközi politikai közvélemény talán még soha nem kísérté oly nagy figyelemmel a kisantant államok tanácskozásait, mint most. És ez természetesen is. Olyan problémák szerepeltek a tárgyalások szövegében, amelyek e három állam érdekszféráját túlhaladva, közlelő érintik csaknem az összes európai államokat, sőt magát az európai egyensúlyt is.

Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia szövetségének kezdetben kizárólag deffenzív jellege volt. A három állam érdekközösségének alapját a trianoni békeszerződés fenntartásának óhaja adta meg. A kezdeményezés Románia akkori zseniális külügyminisztere: Tache Jonescu részéről indult ki. Kétségtelen, hogy a három állam elég tekintélyes szerepet töltött be a középeurópai politikában. Később a kisantantállamok külügyminisztereiben egyre inkább kiértett annak szükségessége, hogy a szövetség negatív jellegét pozitívivé változtassák át és a három állam együttműködését a tisztára politikai kérdések teréről a gazdaságra helyezték át.

A gazdasági kisantant azonban jelszó maradt csupán. Több konferencián felmerült a három állam gazdasági együttműködésének problémája, anélkül, hogy sikerült volna konkrét eredményekre jutni. A kisantant ma szomorúan kénytelen beismerni ezen törekvés sikertelenségét. Csehszlovákia ugyanis az utóbbi években egyre inkább kihangsúlyozza ipari jellegét. A cseh állam óvatossá és rendszeres munkájával annyira kiépítette ipari termelését, hogy ma jelentős helyet foglal el az ipari cikkek exportáló államok sorában s bizonyos vonatkozásokban a nagy iparállamokkal is konkurencia képessé tudta magát tenni. Ezzel szemben ugy Románia, mint Jugoszlávia tipikusan mezőgazdasági államok és ma együtt szenvedik az agrárválság súlyos következményeit, a tökéhiányt s a mezőgazdasági termékek árának esését.

Sem gazdasági struktúra, sem pedig a külhitelem szempontjából nem állanak egyazon szinten a kisantant államok. Amíg Románia 7 százalékos kamattal mellett 87-es kibocsátási árfolyammal és 6 százalékos jutalékkal tudott magának a francia piacon egy igen kicsi összegű kölcsönt kicsikarni, addig Csehszlovákiának ugyanaz a pénzesoport 4 és fél százalékos kamattal 95-ös kibocsátási árfolyam mellett ajánlott fel egy jóval nagyobb kölcsönt. Ilyen körülmények között a nemzetközi gazdasági problémákkal szemben vajmi nehéz közös magatartást kijelölni és szolidaritást várni a kisantant államaitól. A legeklatánsabb példa erre a német-osztrák vámuoni problémája, amely a jelenlegi kisantant konferencia legfontosabb tárgyalási anyagát képezte s amellyel szemben egész Európa feszülten várta a kisantant külügyminisztereinek határozatát.

Európában ma már mindenki tudja, hogy ez a vámegegyezés nem egyéb, mint gazdasági preludiuma az elkerülhetetlenül bekövetkező politikai Anschlusnak. A németek és osztrákok

Az Országos Zsidó Párt hivatalosan is bejelentette megalakulását

A kormány megkötötte a paktumot a liberális párttal

Nyolcvan mandátumot kapnak a liberálisok. A nemzeti parasztpárt nem köt kartellit és így a mandátumoknak csak a huszonöt százalékát reméli

A Stere-frakció kilépett a nemzeti parasztpártból

Bucuresti-Bukarest, május 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Három napig tartottak Bukarestben a legzavarosabb kartell-tárgyalások, amelyeknek során különösen az apró frakciók igyekeztek tárgyalni mindenkivel, de legfőképpen a kormánnyal. A helyzet mára annyira tisztázódott, hogy körülbelül már látni is lehet az erőviszonyokat. Argetoianu sikeresen befejezte azokat a tárgyalásokat, amelyeket Ducával folytatott és ma este nyolc órakor a kormány és a liberális párt megkötötte a paktumot. Ez a paktum kétségkívül a legnagyobb szenzációja a politikai életnek s jelenti azt, hogy az új parlamentnek liberális színezete lesz. A kartell értelmében ugyanis a liberális párt nyolcvan mandátumot kap, de a liberális képviselők száma sokkal nagyobb lesz, mert Iorga nem gördített akadályt az elé, hogy azok a különböző gazdasági érdekcsoportok, amelyekkel a kormány már korábban választási paktumot kötött, liberális tagjaikat is felvehessék a jelölő listára.

A nemzeti parasztpárt, amely igen rezerváltan folytatott kartell tárgyalásokat, mára végleg elhatározta, hogy paktumot nem köt. A párt egyedül fog menni a választásokon és így a legoptimistább vezérek sem remélik azt, hogy a mandátumok 25 százalékánál többet fog sikerülni meghódítaniok.

Az a vereszkánusok előreláthatóan egyedül mennek a választási küzdelembe, de Erdélyben a cuzistákkal való paktumra van kilátás. Lupu és Bratianu George természetesen a kormánnyal fog menni.

Külön fejezetet jelent a választási küzdelemben Stere, akinek frakciója ma tartotta konferenciáját Kisenevben, amelyen kimondták a nemzeti

parasztpártból való elszakadást és a demokrata nemzeti parasztpárt megalakítását. Sterének a szociáldemokratákkal való paktumából azonban aligha lesz valami, mert a szociáldemokrata párt mai vezérlőbizottsági ülésén az önálló lista mellett döntöttek.

A vasgárda önálló listával megy

Önálló listát hirdet a vasgárda is, amelynek focsani központja ma egy proklamációt intézett a vasgárdistákhoz. Ebben a proklamációban bejelenti, hogy kartellit a cuzistákkal sem kötnek és önálló listával fognak harcolni. A proklamáció szerint a vasgárdisták nem állítanak jelöltet a hadsereg iránti tiszteletből Focsaniban, ahol a hadügyminisztert jelölte a kormány. Az ország gazdasági helyzetére való tekintettel pedig nem állítanak jelöltet azokban a megyékben, ahol Iorga a listavezető. Más szóval ez annyit jelent, hogy a vasgárda a kulisszák mögött csendben támogatja a kormánnyt.

A nemzeti parasztpárt egységes

A nemzeti parasztpárt soraiban nem okozott súlyosabb veszteséget a kormányválság. A párt markáns tagjai közül csupán Ghiulea professzor jelentette be a pártból való kilépését. Ghiulea professzor kilépő levelében hivatkozik arra, hogy a párt nem maradt hű demokratikus programjához. Hír szerint Ghiulea, aki egyike volt a párt legbaloldalibb tagjainak, a szociáldemokrata párthoz fog csatlakozni. Szó sincs azonban arról, hogy Tulea kiválna a nemzeti parasztpártból.

Ami a kisebbségi pártokat illeti, a Zsidó Párt a jelek szerint önálló lis-

tával indul és önálló listával megy a magyar párt is. Bizonytalan még a németeknek az állásfoglalása, akiknek a kormányhoz való csatlakozása valószínűnek látszik.

Ma néhány bukaresti lap arról tud, hogy nem Argetoianu, hanem Grigore Filipescu lesz a belügyminiszter a választások tartamára. A kisebbségi pártok mindenesetre már jölelre meg akarják tenni az óvintézkedéseket az esetleges választási erőszakosságok megakadályozására.

Dr. Fischer Tivadar, az Országos Zsidó Párt elnöke, ma levelet intézett az összes pártok elnökeihez, amely így hangzik:

„Van szerencsém önt értesíteni arról, hogy 1931 május 4-én a regáti zsidó nemzeti párt és az összes tartományok zsidó politikai testületeinek egybeolvadása következtében megalakult az Országos Zsidó Párt, amelynek elnökévé alulírottat, diszelnökévé pedig a regáti zsidóság tiszteletreméltó vezérét, dr. Adolf Sternt választották meg.

Ezentul a Zsidó Párt az egyedüli és egységes szervezet, amely hivatva van megvédeni ama román állampolgárok érdekeit, aki etnikai származásukra nézve zsidók és küzdeni az össz-zsidóság kulturális, vallási és gazdasági érdekelért.

A Zsidó Párt a legjobb érzésekkel van eltelve az ön vezetése alatt álló párt iránt és reméli, hogy úgy, mint a pártja megértéssel fogja fogadni a Zsidó Párt politikai akcióit.

Az Országos Zsidó Párt központi elnöksége ma tárgyalás alá vette a jelölések kérdését is. Végleges határozatot nem hoztak s egyelőre nyilatkozatot sem adtak ki a jelölésekről. Valószínű, hogy az ilfovmegeyi listán dr. Stern Adolf a Zsidó Párt diszelnöke kerül az első helyre.

egyaránt „Pactum de contrahendo“-nak nevezték a bécsi megállapodást, ami jogszerint annyit jelent, hogy a tulajdonképpeni vámszerződés csak később fog létrejönni. A valóságban azonban ez a paktum nem egy vámszerződés, hanem egy teljes politikai és gazdasági egybeolvadás előszava volt, amelyet reális számítások szerint követni fog Magyarországnak a vámuoniába való bevonása is. Ez pedig lényegében egyet jelent „Mittel Europa“ helyreállításával s a német hegemoniának Közép-Európával való biztosításával.

A kisantant államok már kezdettől fogva ellentétes módon reagáltak a bécsi megállapodással szemben. Csehszlovákia dult-fult és tiltakozott, Jugoszlávia és Románia pedig a jóakaratu várakozás álláspontjára helyezkedtek és Franciaországtól vártak utasítást. Miért? Mert a német-osztrák kolaborálás közvetlenül veszélyezteteti Csehszlovákia iparának érdekeit, viszont gazdaságilag ugyszólván semmi

kihátással nincs a két agrárállam: Jugoszlávia és Románia érdekeire. Románia számára a helyzet annál is kényelmetlenebb volt, minthogy Németország körülbelül ugyanabban az időben jelentette ki, hogy hajlandó preferenciális vámtarifát biztosítani a román gabonatermékek számára, ipari termékek vásárlása ellenében. Romániának alaposan meg kellett tehát fontolni azt, hogy feladja-e a német piacot, — amely egyetlen felvevő helye maradt a román gabonatermékeknek — azért, hogy sikra szálljon Csehszlovákia ipari érdekeiért.

A kisantant államokon belül mindenesetre Csehszlovákia dominál fekvésénél, gazdasági, kulturális és politikai súlyánál fogva egyaránt, ezenfelül Benes személy szerint is a legkiemelkedőbb figura a három külügyminiszter között. A cseh külügyminiszter azon volt, hogy megnyerje a másik két államot a cseh álláspont számára. Itt kapcsolódik bele a kérdésbe az európai egyensúly és az euró-

pai államok közreműködésének problémája. Az osztrák-német megegyezés veszedelmes következményeinek kiparirozása érdekében Benes azt javasolta Briandnak, hogy Európa nagy és kisállamai csinálják meg előbb külön-külön az egymás közötti megállapodást: tehát Párizs, Róma és Berlin egyezzenek meg előbb egymás között, ugyanakkor pedig kössenek megállapodást egymással a kisállamok is s aztán ezt a két csoportot fogják össze Pán-Európa átfogó egységébe. Így szeretné Benes többek között Berlint Bécsből elszakítani.

A konferenciáról kiadott hivatalos kommunikék szerint a három külügyminiszter „ismételten megállapította, hogy semmilyen nézeteltérés nincs közöttük“. A Népszövegtség rövidesen megkezdődő ülészakán ki fog derülni, hogy Benes álláspontja győzött-e a kisantant konferenciáján s hogy a három állam valóban egységes álláspontot foglal-e el az aktuális nemzetközi problémákkal szemben. (k.)

Értesítések

Eljeltó

felügyelete alatt kért és detailban: Leg. Jud. Somes.

El millió lejig esetleg keresek megvételre „ilis“ jeligére a kiadó.

idő árvalány kis esmes, állást keres. Var. Cim: Oradea, Strada gondozó.

rgalmu, más vállalkozón eladó. Aruátvétel Rosenzweig, Deák Fe.

varróleányok felvétel.

A bukaresti kisantant-konferencia tudomásul vette az osztrák-német vámuniót, de annak a kisantra nézve kedvezőtlen következményeit elhárítja

Párizsban nagy érdeklődéssel kísérik a bukaresti tárgyalásokat

Bucuresti-Bukarest, május 5. A kisantant külügyminiszterének tegnapi megkezdett bukaresti értekezletén a kisantant- külügyminiszterek szorgalmasan folytatták tanácskozásait. Az egész délelőtt és délután folyamán tanácskoztak és megbeszélésükön, mint a megelőző napi hivatalos kommuniké jelentette, az összejövetel legfontosabb pontja, a német-osztrák vámunió kérdése került napirendre.

Hivatalos kommuniké a tegnapi megbeszélés eredményéről eddig nem jelent meg. A Curentul beavatott forrásból nyert értesülése szerint azonban teljes megegyezés jött létre a tanácskozók között a vámunió ügyében is.

Megállapodtak, hogy a kisantant tagjai a közelebbi népszövetségi tanácsülésen egységes magatartást fognak tanúsítani az osztrák-német vámunió ügyében is és egységesen foglalnak állást annak ügy politikai, mint gazdasági vonatkozásaiával szemben.

Ha azonban a Curentul híradásának lehet hinni, akkor ez a közös állásfoglalás, mely kétségtelenül párhuzamban áll a francia külpolitika állásfoglalásával, mégis bizonyos újságot jelent.

A Curentul tudósítása szerint ugyan is a vámunióval kapcsolatban politikai szempontból főleg arra törekednek, hogy ebből az unióból ne fejlődjen ki az Anschluss, tehát a politikai egyesülés Németország és Ausztria között. Gazdasági szempontból pedig arra fognak törekedni, hogy a német-osztrák vámuniót összhangba hozzák Európa gazdasági érdekeivel. Ha ez a határozat abban a formában igaz, ahogy a Curentul közlése, akkor annyit jelent, hogy a vámuniót, mint elháríthatatlan dolgot már elfogadták, csak annak következményeit akarják a kisantant számára veszedelmesnek látszó utakról elterelni. Hogy ez valóban így történt, annak megállapításához természetesen a hivatalos kommuniké, vagy talán még inkább a genfi tárgyalások megkezdésére kell várni. A Curentul szerint ugyanis a kisantant- külügyminiszterek teljességében elfogadták Briand terveit, ezek a tervek tehát nem állhatnak ellentétben azzal, amit most Bukarestben határoztak el. Bukaresti lapok különben egy fontos engedélyről is beszámolnak, melyet Csehszlovákia tett a másik két kisantant-államnak. Benez ugyanis belement abba, hogy Románia és Jugoszlávia agrártermékeit preferenciális módon kezelje, amit eddig Prága mindig visszautasított.

A vendég külügyminiszterek tiszteltetésére a tegnapi tanácskozás után Chica herceg külügyminiszter vacsorát adott, amelyen megjelentek a kormány tagjai is. A tanácskozás ma tovább folyik és minden valószínűség szerint be is fog

A Vendéglősök Országos Szövetségével létesített megállapodás szerint

Egy pohár rendes világos sör 8 Lej

Vásároljunk valódi angol szövétet a legolcsóbb napi áron

fejeződni. A konferenciáról szóló végső kommuniké nagy érdeklődés várja.

Párizs, május 5. Francia politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik a bukaresti kisantant-konferenciát, mert kisantant részről várják a legerősebb támogatást a francia diplomáciának az osztrák-német vámunió ügyében indított harcához. A Temps vezércikkét ír a bukaresti tanácskozásokról és kiemeli, hogy ezt az összejövetelt a német-osztrák vámszövetségi terv sietette. A lap reméli, hogy az újabb ese-

mények még inkább egybekovácsolják a három utódállam szoros szövetségét. A vezércikkben mégis bizonyos aggodalom nyilatkozik meg, hogy a német-osztrák vámszövetség gazdasági téren könnyebben befolyásolhatja az agrár-érdekeket védő Romániát és Jugoszláviát, mint Csehszlovákiát, mely ebben az esetben elszigetelődnek. A Temps szerint azonban minden remény megvan arra, hogy ez az elszigetelődés nem fog bekövetkezni. A többi lapok hasonló értelemben írnak.

Átminősítik az oroszországi lelkészeket produktív munkára

A szövetkezeti üzemekben a könyvelésnél és a traktorvezetésnél alkalmazzák a papokat

Berlin, május 5. Moszkvából érkező jelentések szerint a szovjet kormány legközelebbi rendeletet fog kiadni a lelkészeknek a szövetkezeti üzemekben való alkalmazásáról. Könyvelők, traktorvezetők, raktárnokok lehetnek, anélkül, hogy egyelőre politikai helyzetükön változás történne.

A szovjet szükségesnek tartja ezt az új eljárást a papokkal szemben főleg azért, mert a lelkészek elnyomatása következtében ezek erős földalatti munkát végeztek, amely sok tekintetben hasonlít az ellenforradalmi munkálkodáshoz. A papok azonban mindig értettek ahhoz, hogy a szovjettörvényeken közvetlen sérelem ne essék

és valahányszor szovjetbírók elé kerültek, mindig be tudták bizonyítani ártatlanságukat. A klerikusok deklarációját Oroszországban, akiket szociális és gazdasági tekintetben alja helyezték a lakosság többi rétegeinek. Azt hiszik, hogy az átminősítéssel ők maguk is jó szovjetpolgárokká válnak és a munka vallását fogják hirdetni. Egyelőre semmiféle nevelő és oktató intézet közelébe nem engedik őket, sőt technikai iskolákba sem vehetik fel, nehogy a vallást propagálják tanuló társaik között. Olyan területeken kell igénybevenni munkaerejüket, ahol nincsen alkalmuk a régi ideológiájuk terjesztésére.

Az angol kormány és a Jewish Agency közötti tárgyalások meghiusulása újabb krízis elé állította a Cionista Világszervezetet

Az angol kormány országfejlesztési javaslatát a Jewish Agency és az arabok egyaránt visszautasították

Cluj-Kolozsvár, május 5. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Lapunk tegnapi számában röviden beszámoltunk arról, hogy az országfejlesztési terv kérdésében áthidalhatatlan ellentét merült fel az angol kormány és a Jewish Agency képviselői között, amelynek következtében a két fél között megindult tárgyalások váratlanul holtpontra jutottak. Ez a tény komoly aggodalmokra ad okot, mert tudvalevő, hogy ezektől a tárgyalásoktól várták a cionista politikai helyzet tisztázását és a két éve vajdó Palesztina-krízis megoldását. A cionista vezetőség éppen ezért tartotta szükségesnek a világtörvényszak elhalasztását, mert biztosra vették, hogy a tárgyalások eredményei a júniusban összeülő kongresszus kiindulási pontját fogják képezhetni, amelyre felépíthetik az új cionista politikai tervszerű programját. A tárgyalások meghiusulásával igen kényes helyzetbe sodródott a cionista világszervezet és így a kongresszusnak aligha fog módjában állni feladatának tökéletesen megfelelni. A krízis újabb nehézségeket termelt ki és a várt enyhülés helyett újabb komplikációk elé állítja a cionista exekutívét és a júniusban összeülő kongresszust is.

Az angol kormány és a Jewish Agency között felmerült mélyenjáró differenciák arra vezethetők vissza, hogy a londoni tárgyalásokkal egyidejűleg, Jeruzsálem-

ben a főkormányzó nemhivatalos tárgyalásokat folytatott az arab exekutívé tagjaival. A legutóbbi tárgyalásokon a Jewish Agency képviselői az országfejlesztési terv alapelveinek leszövezését forszírozták, míg a kormány képviselői az országfejlesztési kormánybizottság összetételének kérdését helyezte előtérbe. A kormány képviselői azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy a az országfejlesztési alap felhasználásánál, ha nem is kizárólag, de elsősorban az arabok jöhetnek számításba. A kormánybizottság tagjai kifejtették, hogy ezidőszent nem lehet megállapítani a földnélküli arabok számát, de mindenesetre tény az, hogy az arabok ezreiről van szó, az ország lakosságának csaknem 29 százalékáról. Tehát jelenleg csak a palesztinai kormány mellé beosztott országfejlesztő bizottság összetételének kérdésére szorítkozhatnak a tárgyalások és az országfejlesztési alapra megzavazott összegek felhasználását és hováfordítását ennek a bizottságnak hatáskörébe kell iktatni.

A Jewish Agency ellenvéleménye

Ezzel a ferde beállítással véleményekkel szemben a Jewish Agency tagjai követelték, hogy a tárgyalások folyamán elsősorban az országfejlesztési politikai irányelveit szögezzék le. Kifejtették, hogy a zsidó kolonizáció által, a földnélküli meg-

fosztott arabok száma, akik a Macdonald levél erre vonatkozó passzusainak alapján az országfejlesztési tervnél figyelembe jöhetnek, — alig néhány száz embert tesznek ki, a kormány által hangoztatott állítólagos ezrekkel szemben. Az országfejlesztési alapot felerészben a földnélküli arabok letelepítésére, az arab mezőgazdaság fejlesztésére és az arab telepepek hitelszükségleteinek kielégítésére, míg az alap másik felét a zsidó kolonizáció fejlesztésére és a zsidó kolóniák hitelkérdéseinek kielégítésére kell fordítani. Ez volt a Jewish Agency képviselőinek véleménye a kormánybizottság különös nézetével ellentétben, amelyet sehogysem lehet összhangba hozni a Bal-four-deklaráció és a népszövetségi Palesztina-mandátum szellemével.

Az arabok is elutasítják a kormány javaslatát

Ugyanekkor az arab exekutívé azzal a követeléssel lépett fel a palesztinai kormány előtt, hogy a Macdonald levél teljesen kapcsolják ki az országfejlesztési kérdésénél, mert ezt a dokumentumot az arabok nem fogadják el tárgyalási alapul és az országfejlesztési alapot kizárólag a földnélküli arabok letelepítésére fordítsák.

Miután úgy az arabok, mint a zsidók részéről a kormány javaslatát erőteljes ellenzékre találták, a kormány kénytelen lesz elállni attól a megbízatástól, hogy a népszövetségi mandátumbizottság június gyűlésén előterjesse az arabok és a zsidók által egyaránt jóváhagyott országfejlesztési tervet.

A Jewish Chronicle értesülései szerint mányval való tárgyalások váratlan befejezése után, nyomban érkezeltekre ült össze a beállott sulyos politikai helyzetbe való tekintettel, a szükséges lépések intézkedések megtételéről tanácskoztak.

A Jewish Chronicle értesülései szerint az angol kormány lord Stricklandot szelme ki az országfejlesztési bizottság elnökül. Eredetileg sir John Hope Simpson volt kizemelve erre a tisztségre, de a kormány a Jewish Agency ellenvéleménye folytán, elejtette Simpson szemé-lyét.

Az amerikai cionisták egy többtagu elnökséget javasolnak

A küszöbön levő kongresszussal kapcsolatosan a cionista közvéleményt élénken foglalkoztatja a cionista világszervezet elnökrizise, amely Weizmann lemondásával sulyos problémaként került felszínre. A vezetőség kérdésében az amerikai cionista szervezet végrehajtóbizottsága legutóbbi politikai jelentésében, méltató Weizmann történelmi érdemeit, melyek nélkülözhetetlenek, hogy az adott körülmények arra készítsék Weizmann, hogy a Világszervezet éléről visszavonuljon, és azon biztos reményének ad kifejezést, hogy Weizmann tanácsaival és nagyszert közreműködésével a jövőben is népének és a zsidóság egyetemes ügyének szolgálatában fog állani.

A vezetőség kérdésének megoldására vonatkozólag az amerikai cionista exekutív politikai jelentése a pártok között nagy ellentétet okozó tekintettel egy többtagu elnökség választását javasolja.

Kétségtelen, hogy úgy küll-mint be politikailag válságos idöket él át a cionista mozgalom. Hogy mikor és milyen irányban fog kibontakozni a mai kritikusi helyzet, — ma még senki sem tudná megmondani. A kongresszusnak minden esetben emminens feladata lesz a belső ellentét megszüntetése és az összes erök egységfrontjának megteremtése. Mert csak egy ilyen egység képes és alkalmas arra, hogy az angol kormánnyal való tárgyalások meghiusulásával beállott politikai krízissel szemben hathatósan felvegye a küzdelmet és kiharcolja a Macdonald levél elvi deklarációinak gyakorlati alkalmazását. (d. h.)

Kommunista zavargások Belga-Kongóban. Londonból jelentik: A Press Association távirata szerint a Belga-Kongó több területében sulyosabb természetű kommunista zavargások voltak.

Szerirot

Vázaru

Bucuresti-B Kelet tudósító test hadbírósa nap-nap után tárgyalása. A olvasásának u fővádlottak ki sága. Vázaru után most Kó Sára kihallgat sen az utóbbi tárgyhöz nem annál érdekese

Kottlert hall balti származá Averbuchhal, a vel, aki nincs Averbuchot, ho lyen állást, ha Egyeszer Bukarestbe hi lalja. Itt Aven neki, hogy lépi latába. Először ajánlatot és e hónap elteltéve megismételte a j volt elfogadni. Feladata volt, h sitsen különböz ket vegyintával és borítékot ha szerint szerelme Elmondja ezu nevű katonától adatokat kért. aszonny...

Elnök: Paul S Vádlott: A sz szőr a nevét. A ismertem. Amik lődtem, mindig ez nem tartozik Solomon utasító Str. Carolban l figyelmeztesse. a hatóságoknál, tagját. Elmentem találtam otthon iratoztam neki.

De mi

Az elnök fels adjon felvilágos ról. Solomon elm központ utasító nökköz juttassa

Közölték vele, a szeretőjével, jelenteni a ható hirta, hogy tegy intézkedéseket.

Turbatu ezred van ezzel a Negri van a szervezett Solomon: Err tők. En nem te végrehajtottam tását. Hogy mily a szervezettel, a

Kriplet

Kripper a köv ben végezte el a ben akart a Pol majd Altenburgi nyait. Németorsz ahol mozdonyvez söbb egy szovjet kalmazták. Négy gálatában. Havre Prott francia mé kiutasították.

Visszért az Averbuchot és Pr ból ismert. Averb próbáljon kéme között érintkezé Bondariu hadna könyveket kért, a szeretne belépni meg is ígerte ne ada. Bondariu ve ó kémtévékenység rendőrség kezére Vladescu ügyvé vádlott, hogy egy

Trotzkij új hazát lelt a köztársasági Spanyolországban

A fiatal spanyol köztársaság első belpolitikai válságát a katalán-kérdés robbantotta ki

Lemondott Maura belügyminiszter. A papok és nők is választójogot kaptak a megújított Spanyolországban

Madrid, május 5. A fiatal spanyol köztársaság, a jelek szerint, a lehető legliberálisabban akarja kezelni a világ üdözött forradalmárai számára a menedékjogot. A köztársaság mai vezetői részéről ez érthető jelenség is, mert hiszen ők maguk is hosszú éveken keresztül ették a szünetes keserű kenyerét s a legkülönbözőbb államok jóindulatára voltak utalva, amikor a spanyol diktatura kiterroizálta őket hazájukból.

A spanyol köztársaság nagylelkű gesztusának első és szenzáció számba menő megnyilatkozása az a határozat, mellyel eleget tett Trotzkij kérésének

és a volt orosz népbiztosnak beutazási engedélyt adott a spanyol köztársaság területére.

Ezzel a ténnyel véget ér a beteg és zseniális orosz forradalmár odisszeája, aki Stalin közepes és kicsinyes képességeinek bosszúálló terrorja elől volt kénytelen Törökországba menekülni és Principo szigetén egy villában meghuzni magát.

Trotzkij számára a Spanyolországba való beutazás annál is inkább nagy jelentőséggel bír, mert Stalin és szűkebb társaságának bosszúálló keze az orosz forradalom Lenin után legzseniálisabb vezére, a vörös hadsereg egykori megszervezője ellen még most sem hagyta abba tevékenységét. Alig néhány héttel ezelőtt adta hírül a világsajtó, hogy Trotzkij principoi villájában tűz támadt s igen fontos kéziratok estek a tűz martalékául. A vizsgálat megállapította, hogy a gyújtogatást gyanús elemek követték el, akik megbízatásukat minden valószínűség szerint Stalintól kapták,

akinek nagyon is érdekében áll, hogy Trotzkij további leleplező iratai ne lássanak napvilágot.

Trotzkij ugyanis, „Mein Leben“ című kötetében olyan zsenialitással, olyan művészi felkészültséggel leplezte le Stalin diktatúráját és koncepcióitlan önkényét, hogy még reakciós körökben is általános elismerést aratott s akadtak olyan polgári írodalmárok is, akik Trotzkij könyvét egyenesen az ezidei irodalmi Nobel-díjra akarták ajánlani.

A spanyol köztársaság vendégszeretete Trotzkij számára egyéb vonatkozásokban is nagyjelentőségű, mert Törökországból való távozása egyben a szovjet titkos diplomáciájának erejét is gyöngíti, melyet Stalin és szűkebb környezete Trotzkijnak még az életét is veszélyeztette. Trotzkijnak most teljesül az a vágya, hogy Európában, illetőleg a Nyugaton élhessen és nyugati szocialista pártokkal szorosabb érintkezési lehetőségeket teremtsen.

Érdekes körülmény, hogy Trotzkijnak

MEGJELENT

SALAMON LÁSZLÓ (SALLÓ TAMÁS)

NINCS MÁS MEGOLDÁS

Ára: **40 lej** és portó

Utánvétellel küldi az Új Kelet könyvosztály.

a beutazási engedélyt a spanyol szocialista miniszterek eszközölték ki

s ezek között is elsősorban Leroux külügyminiszter. Leroux egyébként annak a reményének adott kifejezést, hogy a spanyol kormány helyzetét, illetőleg barátságos hangulatát a szovjetkormányval szemben nem fogja megzavarni Trotzkij Spanyolországba való beutazásának engedélyezése.

Kontroverziák a katalán-kérdés körül

A spanyol köztársaság belpolitikai életét egyébként jelenleg a katalán kérdés körül támadt konverziák idegesítik. Az Ewening News értesülése szerint Maura belügyminiszter a közte és Zamorra miniszterelnök között a katalán kérdésben felmerült nézeteltérések miatt benyújtotta állásáról való lemondását. A lemondásra állítólag az adott okot, hogy Maura helytelenítette Zamorra engesztelőny állásfoglalását. Katalánia különállása tekintetében.

A közvélemény, a jelek szerint, Maura mellett nyilatkozik meg s ma már az az irányzat kerekedett felül, mely Katalániával szemben az erély politikáját javasolja. Eme irányzat szerint Spanyolország-

nak feltétlenül meg kell tartania a hegemóniát Katalánia fölött s ennek autonómiáját a spanyol köztársaságban belül kell biztosítani. A készülő választásokon valószínűleg a katalán kérdés ügye igen fontos és jelentős agitációs anyagot fog szolgáltatni.

Választójog a papoknak és nőknek

A tegnap megtartott minisztertanácsban egyébként azt a szenzációs és főleg a demokrácia szempontjából rendkívül fontos határozatot hozták, hogy a nemsokára bekövetkező parlamenti (cortez) választásokon a papoknak és nőknek is megadják az aktív és passzív választói jogot. Minden ötvénezer lakos után egy képviselő kerül be az alkotmányozó nemzetgyűlésbe.

A minisztertanács a spanyol hadsereg fővezérévé Aguilera tábornokot nevezte ki.

A tábornok 1926-ban a diktatura elleni összeesküvésbe keveredett és a haditörvényszék akkor hat havi börtönre és a hadseregből történő elbocsátásra ítélte.

A küszöbön lévő parlamenti választásokkal kapcsolatban egyébként a monarchista pártok is felkészülnek. A

Azzal még nem tette meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Új Keletnek,

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítse kötelességét!!

monarchisták, úgy látszik abban biznak, hogy a népesség egy bizonyos része: a feudális főurak és papok járszalagján tartott kiszagdák és kispolgárok a monarchia mellett fognak megnyilatkozni. Bizonyos azonban, hogy ha a monarchisták tudnak is maguknak néhány mandátumot biztosítani: az ország tulnyomó többsége a köztársaság mellett fog hitet tenni a választásokon.

Alfonz várakozó állásponton

A monarchista választási készülődésekkel kapcsolatban Alfonz spanyol király Londonban kijelentette, hogy további magatartását a júniusi választások kiemelésétől teszi függővé. Ez a kijelentés természetesen inkább csak demonstratív jelentőségű, mert hiszen egészen bizonyos, hogy a fiatal spanyol köztársaság a volt dinasztiaival szemben most már még csak a diskussziót sem fogja megengedni abban a tekintetben, hogy Spanyolország köztársaság maradjon, vagy pedig visszaállítsa a monarchiát.

Május 25-én kezdődik az Egyesült Jelzalog és Közgazdasági Bank igazgatói bünperének tárgyalását

Cluj-Kolozsvár, május 5. (Az Új Kelet tudósítójától). Az Egyesült Jelzalog és Közgazdasági Bank bukása óta idestova két év telt el. A kolozsvári törvényszék II. vizsgálóbírói irodájában ennyi ideig dolgoztak a bankbukás vádiratán. Kilenc hónapi vizsgálati fogság után a bank igazgatóit és cégjegyzőjét szabadlábra helyezték.

Közben a csődötmegegondnokság atyai felügyelete alatt elfogytak a milliók és a hitelezők nagy tömegét senki nem tudja kielégíteni.

Két év után a bankbukásnak csak egyik bírói utra került ága jutott olyan stádiumba, hogy a bírói fórum az első főtárgyalást megtarthassa. A kolozsvári

törvényszék május 25-én tartja a nagy érdeklődéssel várt bankbukás bünügyi főtárgyalását. A per vádlottai: a bank három volt igazgatója, akiket bünös pénzkezelés vádjával ültet a vádlottak padjára az ügyészség vádirata. A per iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Vásárhely mellett borzalmas autószerencsétlenség történt, melynek egy halott és kilenc súlyosan sebesült áldozata van

Kellner Andor aradi kereskedelmi utazó esett áldozatául a tragikus autókatasztrófának. Tíz részeg ember egy autóban

Tg.-Mures-Marosvásárhely, május 5. (Az Új Kelet tudósítójától). A Marosvásárhelyhez szomszédos Székelyvaja közegben súlyos autószerencsétlenség történt, amelynek áldozata Kellner Andor aradi utazó, kinek holtteste a keddi napon is az országot porában hevert. A tragikus véget ért utazón kívül még kilenc súlyos sebesült áldozata van a szerencsétlenségnek, mely részleteiben is borzalmas körülményeivel az egész környék lakosságát izgalomban tartja.

Hétfőn este indult el Kellner Andor, egy aradi cég utazója, a cég tulajdonát képező autóval és tekintélyes kollekciónál. Az első stáció Marosvásárhely volt, ahová hajnal felé szándékozott megérkezni. Az egyik marosmegyei községig zavartalanul érkezett meg az autó, itt azonban Kellner Andor a sofőrrel együtt beült a falu kocsmájába és inni kezdtek.

A két emberhez rövidesen a szomszéd asztalnál mulatozó parasztok is csatlakoztak és miután Kellner gavallérosan fizette a csehjüket, olyan ivást csaptak, melynek következtében a társaság minden tagja berugott. Kellner ekkor bejelentette a parasztoknak, hogy magával akarja vinni őket egy pár faluval odébb. Kellneren kívül még kilenc paraszt kapaszkodott fel a kocsi és a részeg soffőr helyet foglalt a volán mellett.

A hangosan éneklő, berugott társaság Székelyvaja községig jutott el. Itt a részeg soffőr által vezetett autó az árokba farolt. A soffőr leszállította a kocsirol a kilenc parasztot és egyesült erővel próbálták az autót kivonszolni az árokból. A részeg emberek azonban olyan nagy lendülettel próbálták az autót kihuzni, hogy az felfordult. E pillanatban az autó felrobbant és maga alá temette összes

utasait. Háromszor fordult maga körül az égő autó és mindannyiszor magával ragadta áldozatait. Kellner Andor azonnal holtan maradt a helyszínen. A község lakói a szerencsétlenül járt parasztok segítségére siettek, akik hangos segélykiáltásokkal lármázták fel a falut. A csendőrség a helyszínen letartóztatta a soffőrt, aki azonban még az esti órákig nem nyerte vissza eszméletét és sérülései életveszélyesek. A falusi állapotokra jellemző, hogy a szerencsétlen Kellner holtteste több mint tizenkét órán keresztül maradt az ut porában.

A marosvásárhelyi ügyészség részéről azonnal megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy a részeg soffőron kívül a tragikus szerencsétlenségért kit terhel a felelősség. A kilenc sebesült közül többen életveszélyes sérüléseket szenvedtek és életbenmaradásukhoz kevés a remény.

JABOTINSKY WLADIMIR

a zsidó légió megteremtője és a cionista-revizionista világlumó elnöke

ZSIDÓK, ARABOK ÉS ANGLIA

cimvel előadást tart

május 7-én, csütörtökön este 9 órakor a Magyar Színházban

Jegyek a következő helyeken válthatók: Románia Artistica színházi iroda (főtéri kioszk), Rózsa-drogéria, Columbia hangszerüzlet (Főtér), a Zsidó Kórház sorsjegyirodájában, az UHU könyvkereskedésben (volt Wesselényi Miklós ucca) és az Új Kelet könyvosztályában.

ZLET LELKE: ÚJ KELETBEN

szappant!

Az országos Zsidó Párt erdélyi tartományi tagozatának hivatalos közleményei

A megyei tagozatok figyelmébe

Újlag felhívjuk a megyei tagozatok figyelmét, hogy az önálló lista letétele végett a szükséges előkészületeket haladéktalanul tegyék meg és erről a tartományi központot táviratilag értesítsék. A jelölőlistát ajánlók számszerint huzsát, de lehetőleg 25-t, listába kell foglalni és gondoskodni kell arról, hogy a választási igazolványuk kéznél legyen, nehogy emiatt a lista visszautasítsák.

Külön felhívjuk a megyei körzetek vezetőségének figyelmét arra, hogy minden eszközzel legyenek rajta, hogy a zsidó választók a szavazási igazolványokat váltásák ki. Igen sok városban a szavazási igazolványok fényképpel kell legyenek ellátva, miért is a legelőkelőbb propaganda fejtendő ki a választók előtt, ami még rendelkezésre áll, választóink legyenek eleget kötelezettségeiknek az országos igazolvány szavazásában és minden zsidó szavazó tartsa kötelességének, hogy szavazó igazolványát kiváltsa és megőrizze.

Ne legyen egyetlen zsidó szavazó sem, aki kényelemszeretettel, vagy hanyagságból nem váltva ki az igazolványát, ne tudjon résztvenni a választásokon.

Utasítjuk a megyei körzetek vezetőségét, hogy a jelölőlistába felveendő személyek kiválasztását haladéktalanul ejtsék meg olyképpen, figyelembe véve azt, hogy egy helyet a tartományi központnak kell fenntartani.

A Zsidó Párt megyei szervezeteinek tájékoztatása végett alább közöljük a választási törvény azon rendelkezéseit, amelyeket a listák letételénél és általában a választási kampány során figyelembe kell venni:

A 44-ik szakasz értelmében a jelölőlistákat a választás kiírását követő naptól kezdve lehet beadni. A listák letételének végső határideje tíz nappal a választás lezajlása előtt van, délután 6 óráig. A jelöltek listáját két példányban kell benyújtani. Ezek közül egyet a választási körzet elnöke láttaozva és aláírva visszaad a jelölőknek. A listák letételével együtt kell befizetni a választási körzet elnöke által megállapított hozzájárulást is, de a befizetésre az elnök haladéktalanul adhat a választást megelőző 10 napig. A körzet elnöke azonnal dönt a jelölés érvényessége fölött és döntését tartozik a visszaadott példányra rávezetni. A jelölésnél figyelembe kell venni, hogy a jelöltek megfelelő számban legyenek a listán és hogy be legyenek írva a választók listájába. Képviselői jelöléshez minimálisan husz választó-jelölő szükséges, a szenátor-jelöléshez tíz. Ha a jelölők nem jelentkeznek személyesen, akkor közjegyző által hitelesített nyilatkozataik is elegendők. A jelölőlistával együtt le kell tenni a jelöltek nyilatkozatát, hogy a jelölést elfogadják. A jelölés elfogadását azonban lehet táviratilag is igazolni, vagy pedig személyesen bejelenteni a választási körzet elnökét. Delegátusoknak a jelölés érvényességét. Tíz nappal a választások mezejtése előtt ki lehet egészíteni, vagy meg lehet változtatni a jelölőlistát az összes jelöltek hozzájárulásával.

Minden, a választáson résztvevő csoport a törvény 51-ik szakasza értelmében két delegátust és két asszisztent küldhet ki, minden egyes választási szekcióhoz. A delegátusoknak és asszisztenseknek joguk van, a választást vezető minden egyes tényleges ellenőrizni. A delegátusok és asszisztensek neveit öt nappal a választások mezejtése előtt közölni kell a megyei választási hivattal. (Bírói electoral judetean). Amennyiben a delegátusok a választás napján nem jelenhetnek meg a körzetnél, úgy a jelöltek helyettesíthetik őket, amennyiben erről írásban értesítik a választási körzet elnökét. Delegátusoknak és asszisztenseknek csak is aktív és passzív választójoggal rendelkező emberek küldhetők ki.

A választási körzetben egyedül a körzet elnöke jogosult rendfenntartó intézkedéseket foganatosítani. A választás reggel hét órától este nyolcig tar. A választást a körzet elnöke legfeljebb két órára függesztheti fel a nap folyamán. Amennyiben este nyolcig nem szavazhattak volna le az összes választók, úgy meg kell hosszabbítani a választást.

Minden választónak jogában áll kétségbevonni a választásra jelentkező szavazók személyazonosságát. Ebben az esetben az elnök köteles az illető személyazonosságát felülvizsgálni.

Semmisnek tekinthetők azok a szavazólapok, amelyeken nincs rajta az elnök ellenőrző pecsétje,

1. amelyeket nyitva ad át a választó, megsértve ezzel a választás titkosságát,
2. amelyekhez hozzáírnak neveket, vagy bármilyen más szót,
3. amelyeket nem a megyei választási hivatal által kijelölt nyomdában nyomtattak,
4. amelyeken valamely név ki van huzva,
5. amelyeken több lista is le van pecsételve.

Azokat a szavazólapokat, amelyeken nincs rajta az ellenőrző pecsét, amelyeket nyitva adnak át, vagy pedig úgy, hogy a jelölőlisták kifelé vannak, már átadásuknál semmisnek tekintik az elnök. Ezeket a szavazólapokat meg nem történteknek („neexprimat“) kell tekinteni és nem vétetnek figyelembe a választási számításoknál. A többi esetekben a semmisséget az urnák kibontása után mondja ki az elnök. Ezek a leadott szavazatokhoz számítanak.

A tartományi végrehajtóbizottság címe: Dr. KLEIN MIKSA Cluj, Calea Regele Ferdinand 30. Tel. 4-16, ahova minden levél és megkeresés intézendő.

Előkészítik a palesztinai népszámlálást

A statisztikai iroda élére Mills kormánytitkárát jelölték ki

Jeruzsálem, május 5. Közölte az Uj Kelet, hogy a palesztinai kormány az angol kormány rendelkezése 1932-ben népszámlálást fog tartani az országban. A népszámlálás keresztülvitelére irodát állítottak föl, amelynek élére Mills, a palesztinai kormány titkárát jelölték ki.

Az első népszámlálást Palesztinában 1922-ben ejtették meg. Az akkori eredmény szerint az országban mindössze 757.182 lakost lehetett összeszámolni. 590.890 mozlím, 83.794 zsidó, 73.024 keresztény, 7028 druz, 163 samaritanus, 265 bahai, 156 metawalli, 1454 hindu és 408 sikh. 1927 július elsején

az állami közegészségügyi reszort adatai szerint 147.687 zsidó élt Palesztinában. 1929 március 31-én a „Times“ statisztikája szerint Palesztina lakóinak száma így oszlott meg: 557.649 mohamedán, 149.554 zsidó, 78.463 keresztény és 8850 más felekezetű.

Anatole France: Az Istenek szomjaznak. A francia forradalom színes és véres kavargása elevenedik meg ebben a hatalmas regényalkotásban. 484 oldal. Régi ár 316, új ár 68 lej. Küldje be bélyegben Lepagenak Cluj és a Lepage könyvkereskedés franko küldi. Kérje az árleszállítások jegyzékét Lepagetől.

Az igaz humanizmus jegyében zajlott le a zsidó kórházegyesület közgyűlése

Az orvosi továbbképzés és zsidó ápolónők szakszerű kiképzése lesz a Kolozsvári Zsidó Kórház közvetlen föladata

Cluj-Kolozsvár, május 5. Röviden jelezte az Uj Kelet, hogy a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület vasárnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett évi közgyűlését a Chevra Kadisa tanácstermében.

Dr. Sebestyén József elnöki megnyitójában összefoglalta a hároméves ciklus eredményeit.

— Amikor — ugymond — meghívtak az elnöki székbe, hogy istenben boldogult apám nagyszabású adományát konkrét alkotássá változtassam át, megvallom, pesszimistikusan néztem a jövő elébe. Láttam, hogy a legszebb akarásokat miképp fagyasztotta meg az érdekeltek közömbössége. De nem akartam a lelkes öregek idealizmusa mögött maradni és vállaltam a vezérést és hála a kitünő vezérkarnak, létrejöttek azok az eredmények, amelyekre mindnyájan büszkék lehetünk. Olyan időben, amikor mindenki leépített, mi fölépítettük a kórházat. Bevittük Erdély zsidóságának tudatába a kollektív gondolkodást, eszmét adtuk, amely köré világnézeti különbségre való tekintet nélkül csoportosult Erdély zsidósága. A kórházakció termékenyítően hatott néhány zsidó közületre és remélhető, hogy azok is dicséretes, szép eredményeket fognak fölmutatni. Jelentős erkölcsi sikerként kell elkönyvelni a kórházegyesület új sorsjegy-akcióját, amelyet a szatmári és váradai kórházegyesületekkel karöltve bonyolítanak le. Ez is élen bizonyosága annak, hogy nem akarunk versenyezni más intézményekkel, hanem vállatve akarjuk megvalósítani mindazt, amit a közjó javára terveznek jószándéku testvéreink.

A beszámolót lelkes tapssal és éljenzéssel fogadta a közgyűlés.

Dr. Fenichel Mór igazgató-főorvos a kórház működéséről tartott alapos beszámolót. Dr. Mezei Sándor az ambulatórium eddigi munkáját ismertette. Eddig hozzávetőleg ezer fekvő beteg és 11.500 ambuláns vette igénybe a zsidó kórházat, orvosait és gyógyászatait. A szegénysorsu betegeknek ápolási és egyéb díjakban a kórházban több mint egymillió lejt engedett el, ami mindennél szemléletesebben bizonyítja a kórház humanitását és a szeretet szellemét.

Dr. Hamburg József főtitkár a jövőbeli teendők egész sorát ajánlotta az egyesület figyelmébe. Mindenekelőtt leszögezte, hogy a kórház mint eddig, a jövőben is megakarja tartani közközházi jellegét abban a tekintetben, hogy anyagi

alapjai biztosítása után minél nagyobb számban akar vagyontalan, vagy kevésbé vagyonos betegeknek ingyenes segítséget nyújtani. Az orvosi továbbképzés, zsidó ápolónők szakszerű kiképzése kell, hogy közvetlen föladata legyen a kórháznak. Reméli, hogy tudományos munkájában a kórház az orvostudományi egyesületekkel együtt fog működni.

Az értékes referátum után az elnök javaslatára dr. Hamburgnak a közgyűlés eredményes fötitkári működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Elfogadta a költségvetést, megadta a felmentvényt és megszavazta az 1931. évi költségelőirányzatot.

A tisztújítások során elnöknek egyhangulag és nagy lelkesedéssel újból megválasztották dr. Sebestyén Józsefet, alelnöknek Diamant Izsót, Heves Vilmost, Molnár Jakabot, Klein Gyulát és Wertheimer Miksát, fötitkárnak dr. Neufeld Jenőt, pénztárosnak Boschán Gézát, ellenőröknek Rózsa Mórt, Nagy Samut és Goldmann Jenőt, továbbá egy 60 tagu helybeli választmányt és a vidéki választmányt. A hölgyválasztmány elnöküjéül özv. Neuberger Zsigmondnét, társelnöknek dr. Fischer Tivadarnét, dr. Bíró Gézánát és dr. Neufeld Jenőnét, alelnöknek Szenes Károlynét, Fodor Józsefnét, Szabó Jenőnét és Léb Jenőnét. Gondnoknak dr. Jakobi Emilnét, Rosenzweig Emánuelnét és Kertész Mártonnét választották meg. Az egyesület a kórház létesítése körül szerzett érdemeikért egyhangulag megválasztotta tiszteletbeli tagokul dr. J. Niemerowert bukaresti főorvost, Wesel Albert tordai főorvost, dr. Kahn Bernhardot, a Joint Distribution Committee vezérigazgatóját, J. Cserszkyt, a Joint igazgatóját, özv. Neuberger Zsigmondnét, Conrad Ottót, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóját, Hargitay Bertalant, az Erdélyi Bank vezérigazgatóját, dr. Adorján Emilt, a váradai zsidókórházegyesület elnökét, Csengeri Mayer Sándort, a szatmári zsidókórházegyesület elnökét és Jaques Clepert, a franciaországi romániai zsidók egyesületének elnökét Párizs.

A közgyűlés az elnök éltetésével zárult be lelkes hangulatban, melyet különösen az emelt, hogy az új kórház, mely 50 ágyval kibővíül, valamint a megboldogult Sebestyén Dávid által adományozott 500.000 lejbeli épült templom még ez év nyarán, megboldogult Sebestyén Dávid Jahrzeit-napján megnyílik.

Egy bukaresti idegbajos ékszerész egyetlen revolverlövéllel halálra sebezte egyik hitelezőjét,

aki 360,000 lejes követelésének kifizetését kérte tőle

Bucuresti-Bukarest, május 5. A Calea Victoriei 60 szám alatt lévő ékszerüzletben tegnap tragikus haláleset történt. Deutsch Oszkárnak, az üzlet tulajdonosának egyik hitelezője, Silbermann Lupu megjelent az üzletben és kérte 360.000 lejnyi követelésének kifizetését. Az adós és hitelező között éles szóváltás keletke-

zett, amely odáig fajult, hogy Deutsch kirántotta revolverét és szívenlőtte hitelezőjét, aki azonnal meghalt. A rendőrség letartóztatta Deutsch Oszkárt, akiről kiderült, hogy idegbajos és néhány héttel ezelőtt hagyta el egyik erdélyi sanatóriumot, ahol gyógykezelés alatt állott.

Snowden betérjesztette az alsóházban a földértékadójavaslatot

Nincs titkos katonai egyezmény Anglia és Belgium között

London, május 5. Snowden kincstári kancellár ma betérjesztette az alsóházban a földértékadójavaslatot. Konzervatív részről Sir Austin Chamberlain a javaslat elutasítását kérte. Az ülésen kérdést intéztek Henderson külügyminiszterhez a belga kamarában nemrég elhangzott hadügyminiszteri expozé miatt, amelyben, mint ismeretes, a belga hadügyminiszter utalt arra, hogy a belga keleti határ védelmi vonalára Belgiumnak megtámadtatás esetén szüksége van amíg csak az angol segítség megérkezik. E kijelentésből arra következtettek, hogy Anglia és Belgium között új titkos katonai egyezmény jött létre. Henderson válaszában bejelentette, hogy Locarno óta ilyen titkos katonai szerződés a két

ország között nem létesült s azt kell hinnie, hogy a belga hadügyminiszter a locarnói szerződésre gondolt kijelentésében, mert a szerződésben az aláíró hatalmak garantálták támadásokkal szemben többek között a belga-német határ sértetlenségét is.

a világmárka megóvja Önt a némi betegségek-től.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

HI

Az UJ KELET
bánsági z
Főszerkesztő
Felelős szerke
Bukares
Hátszeg Erno
Cikkeink utánn
megjelölésé

— Zivataros
pestről jelentik:
időjárásprognózis
és nyugat felől
ható. A hőmérsék
ben 24 fok Celsi

— A ma esti
tinsky előadást
tartva.

— A német n
után Jugoszlávia
gató utat. Belgr
szági, főként ra
jugoszláviai utju
grádba érkeztek.
tériumban és az
volt tiszteletükre,
a német katonas
a gyárakat, 7-ét
Sarajevóba.

— Essexben
gyára. London
Essex grófságba
ben megvásárolt
grófi család ka
nevezetessége sz
Ford angliai gy
s a mostani ka
következtetnek,
sát Ford legalál
sen akarja vezet

— Eljegyzés.
(Héjjasfalva) és
sek. (Minden kül

— Egyezményol
kol Budapestén.
hetek óta tart
sztrájkja nagy m
egy 1800 cipész
sztrájk ezelőtt n
sebb arányban és
a munkabéreknek
kiegyenlítését kö
ugyanis nagy kü
aki 72, 18 pengő
keres. A két szer
pézipartestületn
folyának.

Ne felejtse el
jét ki is mosatj
táltan jó fehérr
tában a Kalapkir
sarában (Piata
— kevés pénzért.

— Egy szerel
sága. Bécsből je
Christinabergi n
remlí dráma já
ember menyét é
latokkal üldözte,
pen sem akarta
70 éves szerelme
menyét négy kés
megsebesítette,
a bécsi egyetem

— A német h
tokat tart. Berl
hajó, két cirkál
német flotta
Kiel és Rügen
gyakorlatát. Ki
napokra várják
gátását.

Értesítés! A
papirkereskedés
39 sz. alól Str.
ucca) 8. sz. alól
udvarán) helye
táron levő cikk
Iyen leszállított
árusítja.

— Megkezdte
lap merénylőine
lást. Belgrádból
törvényszék me
Novesty néhai
rénylői bűnperbe
ég a bűnperbe
vádát, akik köz
nak.

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánsági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Zivataros időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint zivatarhajlam és nyugat felől a szelek csökkenése várható. A hőmérséklet Budapesten ma délután 24 fok Celsius volt.

— A ma esti Dienst Vladimir Jabotinsky előadást miatt nem lesz megtartva.

— A német nagyiparosok Oroszország után Jugoszláviában tesznek üzleti látogató utat. Belgrádból jelentik: Németországi, főként rajnavideki nagyiparosok jugoszláviai utjukon ma Zágrábról Belgrádba érkeztek. A kereskedelmi miniszteriumban és az iparkamarában fogadás volt tiszteletükre. Kedden megkoszorúzták a német katonasírokat és megtekintették a gyárakat, 7-én pedig tovább utaznak Sarajevóba.

— Essexben épül föl Ford angliai gyára. Londonból jelentik: Ford, az Essex grófságban Chelmeffora közelében megvásárolta a kihalt Kennen grófi család kastélyát, melynek külön vezetősége százas tölgyfa-parkja. Ford angliai gyára Essexben épül fel s a mostani kastélyvásárlásból arra következtetnek, hogy agliai vállalkozását Ford legalább egyelőre személyesen akarja vezetni.

— Eljegyzés. Deutsch Irén Vánatori (Héjjasfalva) és Izsák Dezső Blaj, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Egyezményország cipőmunkás sztrájkol Budapesten. Budapestről jelentik: A hetek óta tartó cipészipari munkások sztrájkja nagy méretekre jutott. Eddig mintegy 1800 cipőmunkás sztrájkol. A sztrájk ezelőtt négy héttel kezdődött kisebb arányban és oka, hogy a munkások a munkabéreknek a lehetőségek szerinti kiegyenlítését követelik. A bérek között ugyanis nagy különbségek vannak. Van aki 72, 18 pengőt és van aki 40 pengőt keres. A két szembenálló fél között a cipészipartestületnél egyezkedő tárgyalások folynak.

Ne felejtse el, hogy Ön a fehérműjűt ki is mosatja! Ezért vegyen garantáltan jó fehérműt elsőrangú kivitelben a Kalapkirály jubileumi nagyvásárában (Piata Unirii 24.) Elsőragu áru — kevés pénzért.

— Egy szerelmes aggastyán gyilkossága. Bécsből jelentik: A Bécs melletti Christinabergi nevű községben rémes szexuális dráma játszódott le. Egy 70 éves ember menyét állandóan szerelmi ajánlatokkal üldözte, aki azonban semmiképpen sem akarta apósát meghallgatni. A 70 éves szerelmes előltek elkeseredésében menyét négy kézzel üldözte, majd a menyét megsebesítette, úgy, hogy azt be kellett a bécsi egyetemi kórházba szállítani.

— A német hadiflotta is hadgyakorlatokat tart. Berlinből jelentik: Négy sorhajó, két cirkáló és 18 torpedóból álló német flotta befejezte a kelettengeri, Kiel és Rügen közötti háromhetes flotta-gyakorlatát. Kielben különben a közeli napokra várják az angol hadihajók látogatását.

Ertesítés! A Safruth zsidó könyv és papirkereskedés üzletét a Széchenyi-tér 33 sz. alól Str. Gh. Baritui (volt Malom uca) 8. sz. alá (Beth Abraham imaház udvarán) helyezte át, hol az összes rakomány levő cikkeiket még rövid ideig mélyen leszállított szenzációs olcsó árban árusítja.

— Megkezdtek a zágrábi Novesty című lap merénylőinek bünperében a tárgyalást. Belgrádból jelentik: Zágrábban a törvényesíték megkezdte Schlegl Antal, a Novesty néhai szerkesztője gyilkos merénylői bünperének tárgyalását. Az ügyész még a bünperben 23 személy ellen emelt vádat, akik közül ketten szökésben vannak.

Ileana hercegnőt eljegyezte Károly magyar exkirály unokaöccse

Junius hóban lesz Habsburg Antal herceg és Ileana hercegnő esküvője. Miklós herceg budapesti látogatásának következménye

Bucuresti-Bukarest, május 5. A miniszterelnökség sajtóirodájának hivatalos közleménye szerint Ileana királyi hercegnőt tegnap Friburgban (Friskau) eljegyezte Habsburg Antal herceg, Lipót Salvator unokája, az elhunyt IV. Károly király unokaöccse. Habsburg Antal herceg 30 éves és hosszabb időt töltött Spanyolországban. A királyi hercegnő esküvőjét valószínűleg junius havában fogják megtartani.

London, május 5. A Reuter távirati

— Ujabb földlökések voltak a transzkaukázusi Nakhitesevan köztársaságban. Konstantinápolyból jelentik: A transzkaukázusi Nakhitesevan köztársaságban újabb földlökések voltak. A lakosság még mindig a szabadban tanyázik s épen maradt házaiba sem mer visszatérni. Az első élelmiszerszállítmányok már elfogytak, de a napokban újabb nagy utánpótlás érkezik a földrengés területére. A hajléktalanok száma meghaladja a 33 ezret.

— A Paris Midi nyugtalanodik a német befolyásnak a Balkánon való térhódításáért. Párizsból jelentik: A Paris Midi nyugtalanodik a német befolyásnak a Balkánon újabb térhódításai miatt. A lap figyelmezteti a kormányt, hogy tegyen intézkedéseket abban az irányban, hogy Franciaország megtartsa eddigi pozícióját.

— Egy angol pilótánál perzsa területen lezuhant. Londonból jelentik: Montagu angol pilótánál, aki repülőgépen Közép-Európán át keletázsiai repülőútra indult, perzsa terület felett lezuhant. Gépe a földetéréskor elégett. A pilótánál és utatársai sérteletlenek maradtak s autón folytatták később az utat Teherán felé.

SOKAN KÉTSZER-HÁROMSZOR JÖTTEK, ÖN MEG EGYSZER SEM! A VÉRMEGYEHÁZAN VAGYUNK — VÁRJUK! „MILYEN LEGYEN AZ OTTHONOM?” KIÁLLÍTÁS RENDEZŐBIZOTTSÁGA.

— A kínai kormány megszüntette az idegenek konzuli bírósági jogát. Londonból jelentik: A Times nankingi távirata közli, hogy a kínai kormány most kiadott rendeletével megszüntette a külföldi hatalmak alattvalóik azt a kiváltságát, hogy kínai területen is saját konzuli bíróságokhoz fordulhassanak jogsegélyért. A rendelet azonnal hatályba lépett.

— Ujra Kemal pasát választották meg a török köztársaság elnökévé. Londonból jelentik: Az angorai nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitása tegnap volt. A nemzetgyűlés egyhangulag újra Kemal pasát a megválasztás után fogadta a dípválasztotta a török köztársaság elnökévé, lomáciai testület tisztelegését. A nemzetgyűlés ülését a választás után május 9-ig elnapolták.

— A kolozsvári rendőrség hírei. Kelemen Györgyné feljelentést tett a rendőrségen Schubert Béla ellen, aki állítólag 10.000 lej értékben élelmiszert lopott tőle. — Érdekes feljelentést tett a rendőrségen Pop kolozsvári bérkocsis. Tegnap este felszállt kocsiába egy Schultz Gyula nevű fiatalember és három órán keresztül kocsikázott. Mikor Schultz megelégtelt a kocsikázást, fizetés helyett követ vett fel a földről és megfenyegette a bérkocsist, hogy főbeveri, ha a pénzt nem meri követelni. — Balázs István 10.000 lej elvesztése miatt tett feljelentést a rendőrségen. — Dr. Hatfaludy ügyvéd ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett. Az elmúlt éjjel lelopták kapuja mellől ügyvédi tábláját. — Az éjszaka a rendőrség emberei tettenérték Szöcs György többszörösen büntetett betört. Szöcs, akit régen köröz már a rendőrség, egy üzletet akart felnyitni, amikor a rendőrség emberei rajtaütöttek. A betörtöt letartóztatták. — Az egyik hóstáti kocsmában hat legény véres verekedést provokált. A verekedésnek több sebesültje van. A II. kerületi rendőrség emberei azonnal a helyszínen termettek és őrizetbe vették a verekedőket. A nyomozás folyik.

iroda információi szerint Miklós román herceg budapesti ünnepélyes fogadtatásának mutatkozniak kedvező hatásai a román-magyar szomszédi viszonyban. Egyesek ennek tulajdonítják Károly király látogatását a magyarországi képzőművészek Bukarestben rendezett kiállításán, valamint azt, hogy Iorga miniszterelnök Bukarestben az egyetemen magyarnyelvű katedrát szándékozik felállítani és erre Magyarországból kért tanárt.

— Kantonban a kínai felkelők önálló kormányt kreáltak. Londonból jelentik: Kantonban a kínai felkelők önálló kormányt kreáltak. Lefoglalták a kormányzósi palotát és az állami bankot. A forradalmárok győzelmé jeleül a középületekre vörös zászlót tűzettek ki. A felkelők nem kommunista irányzatot akarnak megvalósítani, sőt a kommunistákat erőlyesen üldözik. A városban kihirdetett ostromállapot óta mintegy háromszáz kommunistát tartóztattak le a felkelők és őket forradalmi bíróság elé állították.

— A Do. X. Afrikában végez próbarepüléseket. Berlinből jelentik: A Do. X. óriásrepülőgép a rideorei Villa Cisnerosból eljutott a portugál-nyugat-afrikai Belamaba, ahol néhány napon át próbarepüléseket végez az óciáni ut előtt, hogy a trópusi időjárásnak a gép motorjaira gyakorolt hatását tanulmányozhassák.

— Argentína megerősíti tengeri-kivitelét. Londonból jelentik: Argentína most inkább tengeri-kivitelét erősíti. Kanadában az újabb exportkinálatot egyelőre akadályozza az a tözsdén elterjedt hír, hogy a kanadai kormány a belföldi fogyasztás buzaárát az exportárak kétszeresére fogja felelni. Az Egyesült Államoknak most jobb vevője Olasz- és Franciaország is, mint az előző hónapokban.

— Az egyiptomi kormány betiltotta a wafd-párt nagygyűlését. Londonból jelentik: Az egyiptomi kormány a wafd-párt holnapra hirdetett nagygyűlését betiltotta. Benf Suefben zavargások voltak, melynek során a karhatalom a választók közé tüzelt. A golyók nyolc embert megöltek s három súlyosan megsebesítettek. Ezt megelőzően hét rendőr is súlyos sebet kapott.

— A budapesti bíróság hathónapi fogházra ítélte Prónay Pált. Budapestről jelentik: A Schadt-tanács Prónay Pál nyugalmazott alezredest kétrendbeli rágalmasban bünösnek mondotta ki s ezért hathónapi fogházra és hater pengő pénz büntetésre ítélte. Az elítélt alezredestnek meg kell fizetnie az eljárás 2835 pengős költségét és ellenfele, Ranzenberger ügyvédének 8000 pengős ügyvédi költségeit. Az ítélet annak jogerőre emelkedése után Prónay költségén közzé teendő.

— A hátszegi cionista helyi csoport reorganizálása. Május 3-án reorganizációs ülést tartott a Zsidó Nemzeti Szövetség helyi csoportja. A gyűlésen dr. Szegő Ernő, a dévai helyi csoport elnöke is megjelent a központ megbízásából. Abraham József a gyűlés megnyitása után dr. Szegő Ernőt üdvözölte, aki frappáns beszédben mutattott rá a helyi csoport felrészítésének szükségességére. A megjelentek ezután lelkes hangulatban, egyhangulag Abraham Józsefet választották meg diszelnöknek, ügyvezető elnöknek dr. Krausz Ferencet, titkárnak pedig Zuckerman Salomont. Ugy Krausz dr., mint Zuckermanel közönséggel elfogadták a megbízást és lelkes beszédben mutattak rá a cionista munka szükségességére. Ezután Gottlieb Gézárt pénztárosnak, Goldstein Samuelt Keren Kajemeth biztosnak választották meg. Az adminisztrációs teendők végzésére pedig Grün Elemér bariszsiánus nyert megbízatást. Ezután dr. Krausz kéri a megjelenteket, hogy a diákotthon javára indítandó országos akcióból vegyék ki részüket. A gyűlés a Hatikvah hangjaival ért véget.

— Nincs más megoldás címen megjelent és kapható az Uj Kelet könyvosztályában is Salamon László tanulmánykötete a gazdasági és kulturális krízis problémáiról. Ára 40 lej.

NAPROL-NAPRA

Tókiói jelentés szerint a Csendes-óceán nyugati partvidékén a japán szigetvilág körül elterülő tengerrészen és a kínai vizeken napok óta hatalmas orkán dühöng. Koshima és Bailly szigeteken a viharokas trófa mérhetőlen károkon kívül emberéleteket is követelt áldozatul. Számos hajó nem tud megküzdeni a viharral és segélykérő szikratávíró jeleket adott le, de egyelőre gondolni sem lehet arra, hogy segélyhajók kifuthassanak Japán és kínai kikötőkből.

Newyorki jelentés szerint Maine amerikai északi államban, Bangor közelében, autó és vonat karamboljánál a gépkocsi öt utasa életét veszítette.

Lisszaboni jelentés szerint Praiában az ipariskolában négy, bombákkal telt látát foglalt le a rendőrség, amelyet terroristák rendbontások inszenzáására akartak felhasználni.

Konstantinápolyból jelentik, hogy Scott és Chaplin angol repülő, akik a London—Port Darwin közötti angliausztráliai légi utidőrekordjainak megdöntésére startoltak, motortörés miatt a volt török főváros közelében kényyszerleszállást végeztek. A pilótáknak fel kell hagyniuk tervükkel.

Jack Diamond ellen négy bünper folyik. Az ellene kiszabandó maximális büntetés életfogytiglani fegyház. A bandita még betegen fekszik az albanyi kórházban, de már biznak felépülésében. Egyes sajtóorganumok célzásokat tesznek arra, hogy a Jack Diamond elleni bizonyítékok a newyorki bíróság kezén el fognak sikkadni. Egyidejűleg Newyorkban a prohibíciós rendőrség Jack Diamond tulajdonát képező titkos szeszüző leplezett le. Kétszáz hordó sört és kétszáz ezer üveg bort foglaltak le s tiz letartóztatás történt.

A newyorki Ötödik Avenuen tegnap avatták fel a világ legmagasabb épületét, az Empire States Building felhőkarcolót, melynek összesen 102 melete van. Az avatási ünnep alkalmából Hoover a Fehér Házban levő dolgozószobájában elektromos kapcsolószerveket gombját nyomta meg, mire az épületkolosszus kapui megnyitáltak s az előcsarnokban felgyuladtak a hatalmas villanycsillárok.

A Párizsi Mintavásár rendkívüli terjeszkedése

Párizs, május 5. Az idegen, aki először látogatja meg a Párizsi Mintavásárt, nem tudja megállni, hogy fel ne kiáltson: „Sohasem gondoltam volna, hogy ilyen nagy, ilyen hatalmas legyen”. Ez az egyhangú benyomás azt a hitet kelti bennünk, hogyha ilyen vállalkozásoknak sikerük van más országokban, Franciaországon kívül, nálunk sikerülni fog különleges módon, a látogatókat elbűvölni.

Az a tény, hogy egy néhány év alatt sikerült egy olyan vásárt teremteni, ahol állandóan 7500 iparos dolgozik, nagy igyekezetet tanusít, melynek fontosságáról mindaddig nem beszélünk eleget.

Ime, az idegen lelkesedik, a résztvevők és a látogatók száma évről-évre növekszik. A nagy európai államok kereskedelmi miniszterei személyesen állapítják meg az elért nagy haladást.

A Párizsi Mintavásár, mely a Nemzetközi Gyarmat Kiállítással egyidejűleg lesz megtartva, előreláthatólag nagy sikerű lesz.

Minden regénynél érdekesebb olvasmány

II. Vilmos császár emlékiratai

„ESEMÉNYEK ÉS EMBEREK AN 1878—1918. ÉVEKBŐL

Ára 160 lej helyett 40 lej
Kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Vidékre 48 lej pénz, vagy bélyeg ellenében portómentes szállítás

KÖZGAZDASÁG

Hoover a leszerelésben látja a gazdasági válság megszüntetésének lehetőségét

Jelentős deficittel fog zárulni az idei amerikai költségvetési év

London, május 5. Washingtonban a nemzetközi kereskedelmi kamarák kongresszusának megnyitására Hoover elnök a világgazdasági krízis okairól s a válságból kivezető utakról beszélt. Szerinte a válság okai közé tartozik elsősorban a világháború, amely még másfél évtized után is érezhető hatását a világ háromnegyed részében uralkodó szociális nyugtalanságokban. Hoover hibáztatja az államokat, hogy a háború előtti helyzethez képest sokkal nagyobb fegyveres erőt tartanak biztonságuk védelmére s állandóan szaporítják a hadi kiadásokat. Hoover hangsúlyozta a leszerelés szükségességét, mert különben a világgazdasági

válság tartósan hosszú időre elhúzódhatik.

Newyork, május 5. A június 30-án lezáró amerikai költségvetési év jelentős deficittel fog záródni.

Az amerikai kormány ennek ellenére nem gondol új adók bevezetésére. A deficitet az államadók törlesztésére gyűjtött tartalékok egy részével fogják fedezni.

A „Keleti Mintavásár“ másodszor 1931 szeptember 6—21. között lesz megtartva Bariban. A mintavásár célja Olaszország és a többi európai államok közti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése.

Színház-Mozi

Román Opera műsora

Szerda, május 6: Alarcosbál.
Péntek, május 8: Szevillai borbély. (V. Chicideanu fellépésével.)
Vasárnap, május 10 (délután): Népművelés.

Hétfő, május 11: Rigoletto. (V. Chicideanu fellépésével.)
Szerda, május 13: A windsori vig nők.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Schaffer Sylvester, az artisták királya Kolozsváron. Aki sokat járt külföldön, biztosan tudja, kicsoda Schaffer Sylvester. A nemzetközi artisták koronázatlan királya Zsonglőr, lovas, vadász, festő, bohóc, a legsokoldalúbb virtuóz. Egy vagon saját diszlettel utazik, egész kis társulat kíséri, amelynek disze egy gyönyörű szőke nő, Lilly Krüger, a berlini opera szolótáncosnője. Schaffer Sylvestert a legnagyobb áldozatokkal tudta csak Kolozsvárra leszerelődni három előadásra a Magyar Színház. Fellépésük részleteit legközelebb adjuk.

Talu. Észak csalóánya. A Magyar Színház Mozgó ma folytatja a Talu, Észak csalóánya című páratlanul szép, minden ízében művészi és mégis hallatlanul izgalmas hangos filmjűdonság vetítését. Régen láttunk ilyen szép képet, amelyet zseniális rendező, ragyogó színészek és briliáns zeneszerző együttműködése hozott létre. A jéghegyek birodalmának zord titkai nyílnak meg előttünk s a hideg háttér mögött a perzselő szerelem forrása csak annál elevenebben hat. A Talut mindenkinek látnia kell, aki az igazán jó filmet szereti.

A Magyar Színház Mozgó lekötötte az Ufa produkcióját. Mint értesülünk, a Magyar Színház Mozgó lekötötte a világhírű Ufa-filmgyár ezidei hangosfilm produkciója legjavát, 12 vadonatúj, egészen nagyszabású hangosfilmet, a filmvilágpiacának legkeresettebb újdonságait, köztük az új nagy Jannings-filmet is.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szerda d. u. 3, 5, 7 és 9 órák: Talu, Észak csalóánya. (Hatalmas hangos filmdráma, a jéghegyek és az aranyások birodalmában. Rendezte: Allan Dwan. A főszerepekben: Leone Ulric, Robert Franz, El. Brendel. Helyárak: 10, 20, 30 lej.)

Csütörtökön d. u. 3, 5 és 7 órák: Talu, Észak csalóánya. (Hatalmas hangos filmdráma, egy eskimó hős és egy fehér asszony harca a szerelemmel és a halállal. Rendezte: Allan Dwan. A főszerepekben: Leone Ulric, Robert Frazer, El. Brendel. Ezenkívül hangos kísérő műsor és a legújabb hangos Fox-híradó.

Csütörtök este 9: Jabotinsky-előadás.

Este kilenckor is mozielőadások vannak a Magyar Színházban!

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZEP-EURÓPAI

Szerda, május 6.

Bukarest. 12: Grammofon. 12.30: Hírek. 12.50: Grammofon. 16: Operettek, kerincgök. 17: Előadás. 17.15: Román zene. — 18: Rádiógyetem. 19: Grammofon. 19.30: Francia lecke. 20.30: Előadás. — 20.45: Hárfahangv. 21.15: Hegedűhangv.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. — 3.30: Morse-tanfolyam. 4.10: Novellák. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. — 5: Rádióélet ifjúsági előadása. 5.30: Bécsi dalok. 6.20: Olasz nyelvoktatás. 6.50: Novellák. 7.20: Magyar dalok. 8.40: Kamarazene. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Grammofonhangv. Mendelssohn, Schubert, Verdi, Sarasate, Grieg, Harsányi, Lehár, Stojanovits, Erkel, valamint tánc- és műdalok.

Bécs. 20: Dalegesület hangv.
Berlin. 21.10: Zenekari hangv. Beethoven, Kodály, Brahms művei.

Breslau. 20: Hangv.
Lipscse. 21.10: Régi táncok.
Varsó, Poznan, Kattowic. 21: Szimf. hangv. 23.30: Könyv és tánczene.
Milánó. 20.45: Offenbach: Orfeusz a pokolban c. operettje.
Róma. 21.05: Ének- és hangszeres zene.
Prága. 20.30: Hegedűhangv. 21: Népszerű zene.
Pozsony. 18.40: Dalest.
Osló. 20: Hangv.
Stockholm. 20: Tánczene.
Toulouse. 20.45: Operadalok. 23: Kivánsághangv.

Csütörtök, május 7.

Bukarest. 12: Grammofon. 12.30: Hírek. Időjelzés. 16: Zenekar. 18: Rádiógyetem 19: Grammofon. 19.30: Angol lecke. 20: Tenorének. 20: Szimf. hangv. Weber, Beethoven, Wagner művei. 21.45: Hírek.
Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, 2.25: Hírek. 4: Szabadgyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5.10: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. 6: Hangv. 7.20: Angol nyelvoktatás. 7.50: Előadás. 8: „Mit nyújt Budapest a Nemzetközi Vásár látogatóinak. 8.30: Opera és operett-részletek. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 10.15: Francia nyelvű előadás. Majd: Cigányzene.

Bécs. 20.40: Szimf. hangv. Mendelssohn, Mozart, Csajkovszkij, Schumann, Berlioz művei.

Berlin. 19.30: Tánczene.
Breslau. 22.40: Tánczene.
Frankfurt. 20.15: Operák.
Varsó. 20.30: Népszerű zene.
Kattowic. 23.10: Operett.

Poznan. 20.30: Szólisták hangv.
Milánó. 20: Operett.
Róma. 20.40: Hangv.
Prága. 21: Operaest. Smetana, Dvorak, Mozart, Wagner, Strauss művei.

Pozsony. 17.50: Szórakoztató zene.
Brünn. 20.10: Rádiózenekar.
Osló. 20.30: Orgona.
Stockholm. 19.50: Szólisták hangversenye. Beethoven, Pergolesi, Liszt műveiből.

Toulouse. 21.45: Hegedűjáték. 23: Könyv zene.

Modern zsidó költők

Ivan Goll, Andre Spire, Jabotinsky, Werfel, Max Brod, Avigdor Hameiri, stb.

zsidó versei

(Herz könyvtár) 20 lej beküldése ellenében portómentesen küldi az Uj Kelet könyvosztálya.

Szenzációsan olcsó könyvek!

Ferrero: A világhódító Róma, A római világbirodalom, Antonius és Cleopatra, Augustus köztársasága, Julius Caesar kötetenként 60 L
Emerson: Essayk 40 L
Snyder: A modern természettudomány 40 L
Wagner: A művészet és forradalom 40 L
Carnegie: Napjaink problémái 40 L
Chesterton: Hagymányok és hazugságok 40 L
Finot: A boldogság tudománya 53 L
Mecsnikov: Optimista világnézet 40 L
Ostwald: Feltalálók, felfedezők 35 L
Woodrow Wilson: Az új szabadság 40 L
Schmidt: A relativitás tanának világszemlélete 40 L
Salló Tamás: Nines más megoldás 40 L

Műszaki könyvek:

Horváth László: A rádióamatőr kézikönyve 170 L
Török Elemér: A rádió kézikönyve 136 L
Molnár János: Gyakorlati rádiókönyv 136 L
Balog Artur: Rádió-Telefón 81 L
Balog Artur: Rádiókészülékek szerelése II. rész 136 L
Rátkai Endre: Lánghegesztés és vágás 80 L

Morvai: Villamosság a gyakorlatban I—V. kötet 92 L
Morvai: Cséplőgépek 20 L
Balzac: Két elbeszélés 20 L
Balzac: Ferragus 20 L
Heijermans: Ghettó, dráma 50 L
Móricz Zsigmond: Buzakalász, szindarab 50 L
Flers és Croisset: Hazatérés, vigjáték 50 L
Wachthausen: A negyvenéves asszony, színmű 50 L
Szomorú Dezső: Szaboki Zsigmond Rafael 50 L
Luigi din San Giusto: Fédé 50 L
Oszipov, Szuclsevskij és Karazin: Elbeszélések 20 L
Kosáriné: Pityu, Ieblanck: A kivájt tü, Kisbán: Az erősebb, Armont és Bousquer: A nagyságos asszony táncosa, összesen 99 L
Meyrink: A zoldarcú kísértet 30 L
Wagner: Beethoven 58 L
Brandes: Anatole France 58 L

Operaismertető:

Mozart: Figaró lakodalma 34 L
Leonavallo: Bajazzok 34 L
Poldini: Farsangi lakodalom 34 L
Erkel: Hunyadi László 34 L

Kaphatók az „UJ KELET“ könyvosztályában

Vidékre utánvétellel, vagy az összeg és a portóköltés (pénz, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk.

Fraternitas Könyv- és Lapkiadó R.T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. — Telefon 9-77.

TARSA DALMI LEXIKON

minden tudományt magában foglal, amire a modern embernek szüksége van

Társadalmi tudományok
Szociálpolitika
Szociális kérdések
Gazdaságtörténet
Irodalomtörténet
Film
Zene
Természettudomány

1000-nél több címszó
100-nál több munkatárs

számos színes tábla és szövegek közötti illusztráció.

Ara díszes vászonkötésben

1500 lej helyett 600 lej és portó

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A bistrítai ort. izr. hitközség iskolásképe pályázatot hirdet két tanítói állásra. Pályázhatnak oly férfi és női tanerők, akik a törvény követelményeinek megfelelően román tannyelvű iskolában működni képesek. A vallásos életmódot igazoló és egyéb okmányokkal fellelő pályázati kérvényeket, a fizetési igények, családi állapot, kor, eddigi szolgálati évek megjelölésével, május 15-ig alulírott igazgatóságához benyújtandók.

Directiunea școlaei primare catolice izraelite, Bistrița.

Apro hirdetések

Önállóan dolgozó varróleányok felvételére. Cim a kiadóban.

FIATAL kiscsaládu מלמד vagy מתעסק במשק איללסט keres, kis fizetéssel. Lebovits Hermann Halmeu, jud. Satmar.

Férjhez mennék 35—40 év körüli izraelita gyógyszerészhez. Havi 20.000 lejes állásom van. Hozományom egy Bukarest központjában lévő, kitünően jövedelmező drogueria feleresze. Csakis komoly ajánlatok a kiadóba kéretnek „Gyógyszerész” jellegre. Teljes diszkréció biztosítva.

Málnasucos- és szirup prima havasi málnából kisebb és nagyobb mennyiségben igen olcsó áron kapható Bauer és Müller cégnél, Petri-Laouca, jud. Hunedoara.

Azonnal elfoglalható, szép, egészséges, teljesen különbejárható elsőemeleti szoba, butorozva, vagy butor nélkül, fűrdőszobahaszánálattal is kiadó. Str. Berthelot 12.

Eladó ház, 3 szoba konyha, melléképületek, gyümölcsös kerttel. Értekezni Kádár péknél, Pata uca 202 szám.

Veszünk régiséget: Butort, szőnyeget, festményt, ezüstöt, porcellánt, üveget. „Arta” Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignácól vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

Első ízben t...
gyománys vez...
egy jel foglalj...
komoly és ko...
esemény szim...
minden frázis...
Szimboluma az...
zsidóság egysé...
fog a választá...
sorakozni. Jell...
zós tradíció e...
és közös érde...
data egyetlen...
ták össze az...
amelyek eddig...
népi boldogulá...
Jobban nem...
meg jelét a...
amely ezuttal...
állón, saját er...
ságára és pol...
támaszkodva a...
ban. Mit jelké...
Egy vonalat, a...
eddig divergen...
ket. Jelképez...
már ezek a kö...
vonalat lehet...
teni, elszakítan...
a vonal fogja...
egyensúlyát...
azoknak a kö...
befogója lett a...
Tizenegy esz...
különbözőbb ut...
zsidóság gazdas...
tikai jogai és...
ségét. A párizs...
az 1923 évi all...
kisebbségi jog...
zsidóság, hogy...
biztosíthassa...
az új államker...
harcolja azt...
egyenlőséget, a...
gazdasági léte...
legszomorúbb...
kítve. Becsüle...
tunk egy olyan...
demokratikus...
hirdette, mert...
ban demokra...
rezsim orvosoll...
s meg fogja ad...
törekvéseink...
dasági prosper...
A gyakorlat...
hogy csalatkoz...
ben, hogy hiáb...
energiák, amely...
felhoztunk. Ki...
létünknek ebbe...
megdönthetle...
például az, hog...
sebség csakis...
nem ismerő...
segítségével h...
jogaiért. A kö...
ereje találkoz...
zsidó vezetőin...
hogy tömör, k...
ják össze a sz...
nem rendelkez...
tudó zsidó erők...
Az erő, a po...
és szervezett...
talmi politiká...
de meg akarju...
sekben s az al...
de nem biztos